

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Triduo sequenti. De tribus puræ intentionis conditionibus, quæ ex effectis
antiquæ circumcisionis eruuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

quantifumus, omnino & non ex parte tantum, sicut Judæis erat Circumcisio; Nos inquam Christianos, ex totis nobis, sive in animo, sive in corpore, sic nos oportet usquequaque esse circumcisos, ut vere dici possimus quod sumus Circumcisio. Denique *Nos sumus Circumcisio*, quia videlicet propter nos instituta erat legalis Circumcisio, nostram spiritualem, illa carnalis figurabat; ac proinde cum venit tempus suscipiendæ spiritualis huius Circumcisionis, cessavit alia, sicut tenebræ desunt lucente sole.

Ex quibus non modo est evidens, tantam huius spiritualis Circumcisionis esse obligationem positivam, quanta est negativa alterius, sed ex eadem evidentiâ Concludendum est, positivam illam obligationem esse quodammodo religiosiorem & priorem quam negativam. Quia finis semper est fortior illis omnibus quæ propter finem fiunt; finis autem abrogatæ legalis Circumcisionis, est spiritualis Circumcisio; Non enim idcirco præcipitur spiritualis Circumcisio, quia carnalis ablata

est; sed idcirco carnalis aufertur quia spiritualis adducta est; Neque novum statuitur Testamentum quia vetus abiit; sed vetus abiit quia novum venit. Sic expressè Apostolus: *Aufert primum ut sequens statuat*, & res figurata semper nobilior est, & magis commendata quàm quælibet eius figura; Unde sancti Patres & scripturæ Interpretes sic Christum Dominum ajunt esse Circumcisum ut Circumcisionem dissolveret, & aliam majorem ostenderet id est *spiritualem*, inquit Epiphanius.

O quantum ergo aberrant à Lege & Religione Christiana Incircumcisi corde & auribus! Hoc certum habe anima ut quam verè dictum est de Circumcisione legali: *Si circumciderimini, Christus nihil vobis proderit*, tam verè dicendum sit de spirituali: *Nisi circumciderimini, Christus nihil vobis proderit*.

Vide infra die tertio & quarto. Sabbato infra Hebdomadam quintam post Epiphaniam de Communi Martyrum. Et passim ubi de *Mortificatione, Intentione, & Perfectione*.

Hebr. 10.

V. Barrad.

Gal. 5.

TRIDUO sequenti, agitur de Triplici Puritate puræ Intentionis, seu de tribus puræ & rectæ intentionis Conditionibus, quæ ex effectis antiquæ Circumcisionis eruntur.

Non aliter verò deinceps recensentur dies, quàm quo numero & ordine connectuntur in decursu mensis, usque ad Dominicam secundam post Epiphaniam, ubi resumetur nomen Feriæ.

De Dominica porro ante Epiphaniam occurrente, nullum est aliud institutum officium, quam eius diei quo tùm occurrit, sicque vacare dicitur.

DIE

DIE II. JANUARI.

QUÆ EST OCTAVA S. STEPHANI.
DE PRIMA CONDITIONE PURÆ
INTENTIONIS, UT SIT PURA A PECCATO;
EX PRIMO ANTIQUÆ CIRCUMCISIONIS
EFFECTU, QUI EST PURGATIO
PECCATI ORIGINALIS.

*Accedamus cum vero corde in plenitudine fidei, aspersi
corda, à mala conscientia. Hebr. 10.*

VERITAS PRACTICA.

Non sunt faciendæ mala, ut eveniant bonâ.

*RATIO EST, Quia quod absolute & simpli-
citer vetatur à Deo, non potest ullo planè præ-
sentu fieri.*

*Sed malum seu peccatum quodcumque sit, simpli-
citer & absolute vetatur à Deo.*

*Ergo non potest hoc prætextu fieri, ut eveniant bo-
na. In quo tamen multi se ipsa dissentiant.*

I. PUNCTUM.

TANTI refert puram in omnibus ad-
hibere Intentionem & rectum sibi fi-
nem proponere, ut plures de hoc ar-
gumento institui debeant Considera-
tiones, sive ad plenioram rei cognitionem, sive
ad majorem ejusdem commendationem. Ex
multis autem quæ considerari possent, selectæ
sunt tres Intentionis puræ Conditiones, quæ
ex totidem antiquæ & Mosaicæ Circumcisi-
onis effectis depromuntur. Quarum prima est
ut Intentio sit pura ab omni peccato, sicut o-
lim Circumcisio excluderat peccatum. Sic S.
Ambrosius. *Circumcisio, inquit, purgationem
significat delictorum.*

In Luc.

Et vero dupliciter intelligi potest, purgatio-
nem à delicto esse necessariam puræ inten-
tioni; Primò ut conscientia munda sit ab om-

ni peccato mortali, sitque ille in statu gratiæ
sanctificantis qui præ se fert puram habere in-
tentionem, cum alioquin non sufficeret illa
intentio ad impertiendam actionibus vim &
valorem æterni meriti. Et si distribuero in cibos
pauperum omnes facultates meas, & si tradidero
corpus meum, ita ut ardeam, Charitatem autem
non habuero, nihil mihi prodest, ait Apostolus.
Est autem eadem ratio Charitatis & Gratiæ
sanctificantis, quantum ad valorem & meri-
tum nostrorum operum. Quo de argumento
præclare & fuse sanctus Bernardus, in illud
Canticorum; *Pulchra sunt gena tua sicut iurta-
ria.*

1. Cor. 13.

*Serm. 40.
Cant. 1.*

Secundò, necesse est ut illud opus cui Inten-
tio est præfigenda, non sit malum ex se, aut ve-
titum, Neque enim bonus finis, aut intentio
boni alicujus, potest id bonum facere quod est
malum, neque id quod est malum potest bene
& licitè fieri, ut fiat aliquod bonum. *Blaspho-
mamus, inquit Apostolus, & sicut ajunt qui-
dam nos dicere, faciamus mala ut veniant bona,
quorum damnatio justa est.* Id est, damnandus
talis sensus. Nos Christiani longè absumus ab
illa sententia quam damnamus. Hoc enim nū-
quam licet quovis prætextu. Hæc est commu-
nis interpretatio verborum Apostoli, quæ non
obstante, multi secus in praxi faciunt, qui non
vetentur mentiri, aut aliud quid mali facere, ut
sibi vel proximo beneficiant. Ideitò hæc Ve-
ritas attentius est consideranda, statuendamq;

Rom. 3.

in praxi, prorsus Nulla unquam esse faciendâ mala, ut eveniant bona.

Ratio est facilis & efficax, quia quod absolute & simpliciter vetatur a Deo, nullo planè prætextu potest licitè fieri. Hoc est enim unum & idem, absolute vetari, & nunquam posse fieri. Nam si posset esse aliquis casus quo contravenire liceret, non esset absolute & simpliciter à Deo vetitum: itz namque voces, *Absolute & simpliciter*, excludunt omnem casum & omnem epij Keia actum. Quod enim de humanis legibus dicitur, aliquem posse evenire casum, quem non præviderit Legislator, & in quo æquitas postulet ut à verbis legis discedatur, non potest dici de Divinis, cum nihil evenire possit quod non præviderit Deus; ac proinde quando aliquid apertè constat esse absolute vetitum, nullus relinquatur dispensationi aut excusationi locus; sic absolute est abstinendum ut veratur. *Non adderis*, inquit, *ad verbum quod vobis loquor, nec auferetur ex eo. Custodite mandata Domini Dei vestri, quæ ego præcipio vobis.* Nonnè id æquum? Quid igitur contra posset prætendi, nisi quod iniquum? Sic verè dictum est, *Omnia que faciunt peccatum, & iniquitatem faciunt, & peccatum est iniquitas.*

E. 2. q. 120.

Deus. 4.

1. Ioan. 3.

Dei æternam, & illi Bonitati maximè repugnat, non ut forma formæ, sed ut inordinatum & distortum suæ regulæ & mensuræ.

Sic passim Scripturæ omnes: *Deus illorum odit iniquitatem. MVNDI sunt oculi sui ne videas malum, & respicere ad iniquitatem non poterit. NON dicas, ille me implanavit, non enim necessarij sunt ei homines impij. Omne sacramentum ei rorū odit Dominus, & non erit amabile timensibus eum. Nemini mandavit impiè agere, & nemini dedit spatium peccandi.* Id est, nulla est persona cui liceat, nullus locus, aut tempus quo id liceat. Hinc Tobias Filio suo, *Omnibus diebus vita tua in mente habeto Deum & cave ne aliquando peccato consentias.* Et in particulari, mendacium dicitur esse inter ea quæ Deus odit præcipuè, imo & *Abominatio est Domino, labia mendacia.* Et ne quod forte excludas mendacium, *Noli inquit velle mētiri, omne mendacium.* Deniquè nihil est quod magis irriter Deum, quàm si quis sibi fingat ali-quod esse tempus, aut locum, aut eam, in quo mentiri vel peccare liceat. *Propter quid irruavit impius Deum? Dixit enim in corde suo, non requirit. O impietatem! ò blasphemiam! desinerec esse Deus, si non requireret. Et tamen quàm multi hoc corde dicunt!*

Lectus de perf. divi.

l. 8. c. 1.

Iuans. 5.

Habac. 1.

Eccles. 15.

Tob. 4.

Prov. 6.

Ibid. 11.

Eccles. 17.

Psal. 9.

II. PUNCTUM.

SED malum quodlibet seu quodcumque peccatum, simpliciter & absolute vetatur à Deo.

Non quidquid vetat Deus, sic absolute semper vetat, ut aliter Ipso dispensante, vel mutante leges, non possit fieri; sicut patet in lege veteri abrogata: sed aliud est aliquid esse malum, quia vetitum: & aliud, esse vetitum quia malum. Tale est autem mendacium & illud malum de quo hic agitur, malum est intrinsecè, ut dicitur, & ex natura sua tale, aut certè sic supponitur; quo supposito affirmatur, id absolute & simpliciter vetari à Deo, quia non potest non vetare illud Deus, sicut non potest non odisse. Quis enim nescit odium quod Deus habet de malo seu peccato, esse necessarium, esse infinitum, esse ira immutabile, sicut ipsius Dei natura est immutabilis? Nam cum à Natura sua, ac proinde necessario amet Rectitudinem Legis æternæ, nec non Bonitatem & Perfectiorem suam, necessario etiàm odit & vetat quidquid tali Rectitudini & Bonitati adversatur: adversatur autem illi omne peccatum, quia ratio peccati in eo sita est, quod sit contra legem

2. 2. q. 110.
a. 3. ex S.
August.

III. PUNCTUM.

NUNQUAM igitur sunt faciendâ mala, ut eveniant bona; Quia nunquam quocumque prætextu id faciendum est quod simpliciter & absolute est vetitum (tanquam malum, & quod non potest non esse vetitum, licet non potest non esse malum. Nam bonum quod inde sequitur, non impedit quo minus malum sit malum, nec proinde quo minus sit vetitum, nec denique quò minus sit cavendum. *Nimis odito execrationem*, ait Sapiens, id est supra quàm quidlibet aliud, quod te ab illius odio revocare possit. Unde & S. Augustinus præclare in sententiis, *Peccare est inhonorare Deum, quod non debet facere homo, etiamsi totum periret quod non est Deus.* Et ne putes mendacium idcirco non esse peccatum, quia potest prodesse, Nonne possunt, inquit Idem, *Et furando prodesse? nec ideo tale furtum quocumque dixerit non esse peccatum.* **NUNQUID** Deus indiget vestro mendacio, ut pro illo loquamini dolos? Numquid faciem ejus accipitis, & pro Deo judicare nitimini: aut placebit ei quem oculare nihil potest, aut decipie-

Eccles. 11.

In Enchir.
c. 22.

Job. 13. lib.
1. c. 15.

epietur ut homo, vestra fraudulentis? Ipse vos arguat. Sic aptissime Job Nec negligendus Author libri de Imitatione Christi, qui hæc expresse habet, Pro nulla re mundi & pro nullius hominu dilectione, aliquod malum est faciendum; sed pro utilitate tamen indigentis, opus bonum liberè aliquando intermittendum est.

Ep. ad Col. 1. c. 15.

Vide in his quantum delinquas. Et illud sancti Hieronymi ad dirigendam intentionem tuam, & alia quævis recte operanda plurimi facito; Edificanti tibi spirituales domum, non super levitatem arena, seu soliditatem Petra, in-

nocentia imprimis fundamentum ponatur. Itemque illud Apostoli, Volo vos sapiens esse in bono, & simplices in malo. Nempe ut bonum fiat vel non fiat, sapienter est dijudicandum ex circumstantiis: Sed ad malum evitandum, sola simplicitas adfir. Quia omne malum est evitandum. Nullus mali delectus est, ubi omne malum excluditur.

Rom. 16.

Vide ferias infra Dominicam secundam post Epiphaniam, & alias ubi de peccato, ex Indicibus,

DIE III. JANUARI.

QVÆ EST OCTAVA S. IOANNIS APOSTOLI
DE SECUNDA CONDITIONE PURÆ
INTENTIONIS, UT STUDIUM CONTINUUM
REPRIMENDÆ CONCUPISCENTIÆ COM-
PREHENDAT, QUOD IN LEGALI
CIRCUMCISIONE FIGURABATUR.

Circumcidite præputium cordis vestri, & cervicem vestram ne induretis amplius. Deut. 10.

VERITAS PRACTICA.

Totius difficultatis de pura Intentione solutio, studium est continuum reprimendæ Concupiscentiæ.

RATIO EST, Quia tota difficultas de pura intentione versatur circa sufficientem voluntatu dispositionem, ad hanc puritatem inducendam.

Sed ex studio continuo reprimendæ Concupiscentiæ, cognoscitur sufficientis voluntatu dispositio ad talem effectum.

Ergo 2da est solutio totius difficultatis. Ac providendo illud studium continuum maxime est necessarium.

I. PUNCTUM.

QUOD Circumcisio legalis figura esset: Circumcisionis spiritualis quæ est mortificatio interior seu studium reprimendæ Concupiscentiæ, jam dictum est ex Apostolo qui de se ac nobis omnibus, Nos sumus, inquit, Circumcisio, qui spiritu servimus Deo, Et alibi: Circumcisio cordis in spiritu, & non litera: Q. d. Hæc est vera Circumcisio, qua cordis concupiscentiæ circumciduntur: hæc est spiritualis ad quam carnalis velut ad finem refertur: hæc est quæ fit per Spiritum sanctum non juxta literam legis Mosaicæ. Et rursum ubi de Christo Domino: Et essu, inquit in illo repleti, qui est Caput omni principatu & potest.

Phil. 3.

Rom. 2.

Col. 2.

-est.

seclatū: in quō & circumcisio estū Circumcisio
non manufacta in expoliatione corporis carnis,
sed in Circumcisio Christi. Quasi explicaret
in quo repleti essent, & quid esset, sic repleti in
Christo, nempe quod lex antiqua, variis præ-
mittebat figuris, id totum spiritualiter ad im-
pleri, per fidem, per Mortificationem, & alia
quæ modò profitemur.

Quam verò hæc spiritualis Circumcisio sit
necessaria puræ intentioni visum est etiam pri-
mâ die, & per se satis patet: Sed quàm necessa-
riò debeat esse continua, aut ejus saltem stu-
dium & propositum, nunc porò videndum est
acuratius ex declaratione Veritatis practicæ,
quâ statuitur totius difficultatis de pura in-
tentione solutionem ex hoc continuo studio
reprimendæ concupiscentiæ petendam esse.

Ratio hæc quæ assertur est valde conside-
randa. Quod videlicet tota difficultas de pura
intentione versatur circa sufficientem volun-
tatis nostræ dispositionem, ad hanc puritatem
inducendam. Non desunt quidem aliæ diffi-
cultates de quibus Theologi disputant, sed
hæc ad praxim potissima, imò & tota de habi-
tuali & virtuali quam vocant intentione, quid
sit necesse, quidve sufficiat, ex parte nostra,
cum divina gratia ad hoc ut recta & pura in
omnibus Intentio habeatur. Cum enim Inten-
tio primò & principaliter sit actus voluntatis,
ut expressè docet sanctus Thomas, certum est
ex una parte, quod ut pura sit intentio, necesse
sit voluntatem esse puram seu purificatam pra-
vis illis affectibus & desideriis quæ militant
adversus animam, & quibus in agendo tota
naturaliter occupatur, nisi eis resistat. Ex alia
verò parte, cum variis & longè diversis modis
voluntas possit resistere vel consentire illis
motibus, nunc plene & perfecte, nunc semi-
plene & imperfectè; hinc fit, ut tot variis &
diversis dispositionibus sit affecta voluntas
circa Intentionem operis, quor erunt illi varii
& diversi modi, quibus consentiet vel resistet
pravis affectibus. Atque hinc demum oritur
tota difficultas, quomodò cognoscatur in tan-
ta varietate, sufficientis dispositio voluntatis, ut
ipsa sufficienter pura sit, & recta intentio quam
præterdit. *Proba me Deus & scito cor meum, in-
terroga me, & cognosce semitas meas. Et vide si
via iniquitatis in me est, & deduc me in via a-
terna.* Quasi diceret, fac me cognoscere, quod
quidem cognitu est difficile, & tamen utile, an
rectam in actionibus Intentionem habeam, an

R. 2. 9. 12.
et.

Pf. 138.

rectè incedam ad vitam illam æternam, ad
quam sum conditus, & à qua si devio, reduc me
& dirige me in viam rectam.

Sic orandum esset cum Davide, ut simul
cum illo etiam possis dicere: *Audiam quid lo-
quatur in me Dominus.* Pf. 84.

II. PUNCTUM.

SED ex studio continuo reprimendæ Concu-
piscentiæ, cognoscitur sufficientis voluntatis di-
spositio ad hanc puritatem inducendam.

Primò intelligendum est, quid sit continu-
um studium reprimendæ Concupiscentiæ,
nempe voluntas efficax cum divina gratia sic
continuo reprimendæ naturæ corruptæ seu
naturalis ejus propensionis, ut quantum ad-
verti poterit, semper reprimatur; Et ut semper
advertatur, non levis cura adhibeatur; singu-
lis mane diebus propositum renovetur, sæpe
ad id Gratia petatur, quotidianum examen in-
stituatur, & alia denique conferantur quæ indi-
cent veram & efficacem voluntatem. Hoc est
quod vocatur studium continuum: hoc est
quod ait Sapiens, *Esto firmus in via Domini, & in
veritate sensus tui.* Eccl. 1.

Secundò, agnoscendum quomodò ex illo
studio cognoscatur sufficientis voluntatis di-
spositio: Nempe quandò verè dubitur utrum
consenserit, necnè, contrariis puræ Intentioni
motibus, signum est probabilius non consen-
sisse, quamdiu sic studiosa sicque affecta & di-
sposita fuerit voluntas; quidquid sentiat in
appetitu, si tum quis certò non agnoscat se ali-
quid voluisse inordinatum, certius est noluisse.
*Non ego operor illud, sed quod habitat in me pec-
catum, id est Concupiscentia.* Quod si quidem
consensisse videtur, nec tamen satis plene ad-
verterit ad illos pravis motus, signum est con-
sensum illum non esse voluntarium, quia scilicet
ex studio illo continuo, seu ex illa volunta-
te efficaci, certum est quod si advertisset non
consensisset, ac proinde consensus ille est ve-
luti subreptitius & involuntarius. *Non enim
quod volo bonum, hoc facio; sed quod nolo malum,
hoc ago,* ait idem Apostolus. Si denique deficiat
actualis intentio, & dubitetur utrum virtualis
vel habitualis sufficienter operetur, quandò in
operando, de recto fine non cogitatur, credibi-
lius est ex illo studio, sufficienter purè & rectè
operari. Nam sic est affecta & disposita volun-
tas, ut si adverteret, vellet actū & re ipsa sic rectè
opc-

Rom. 7.

Ibid.

operari; Quod autem non advertat, irascim-
tatis est humana potius, quam malitiæ vel vi-
tij oppositi puræ intentioni. *Nihil damnatio-
nis est iniquis in Christo Iesu, qui non secun-
dum carnem ambulavit.*

Ibid. 8.

Quod si verò in aliquo defuerit illud con-
tinuum studium, planè aliter de re tota defi-
niendum est: & iudicium omninò contrarium
eriferendum. Licet enim is non magis ex-
prescè quam alius advertat ad illos pravo na-
turæ motus qui puritatem intentionis infici-
unt & impediunt, tamen credibilis est illis
consentire, & illos velle, quia scilicet non stu-
der, nec vult sicut alius efficaciter eos reprimere;
Non idcirco sibi satis invigilat, nec eos
motus quo possit modò cum gratia prævenit,
aut ordinariè repellit: licet eos actu & volun-
tariè velle non videatur, quando non advertit;
censetur tamen, & præsumitur eos velle conse-
quenter, quatenus voluntariè non agit quod
posset & deberet. Cuius defectu sequitur ut
voluntas malè sibi placeat in illis moti-
bus; quidquid dicat ad se excusandum. *Ego scio,
ait Dominus, insipientiam eius, & quod non sit
iuxta eam virtus eius; Nec iuxta quod poterat,
conatus est facere.* Unde illud accidit, quod ex
alio Propheta sæpe memorandum venit; *Col-
ligata est iniquitas Ephraim absconditum pecca-
tum eius.* Hi sunt funiculi vanitatis in quibus
trahitur iniquitas, & quasi vinculum plaustris
peccatum. Hæ sunt colligationes impietatis
quæ dissolvendæ erant. Hi sunt fasciculi depri-
mentes nisi solvantur: hæc catena de medio tui
auferranda. Vide Isaiæ quinto & quinquagesi-
mo octavo.

Ibid. 48.

Osee 11.

Is. 58.

III. PUNCTUM.

TOTIVS igitur difficultatis de pura Inten-
tione solutio, tam verè ex continuo studio
Concupiscentiæ reprimenda patitur, quam verè
ex illo studio cognoscitur, sufficiens voluntati di-
spositio, ut pure velit quod est volendum suffi-
cienter, ut pura sit intentio. Sic accommodatè
de unoquoque nostrum dici potest quod de
Christo refertur, si cum eo verè dicimus, *Deus
meus voluit, & legem tuam in medio cordis mei.*
IN QUÀ VOLUNTATE SANCTIFI-

Hebr. 10.

Huiusmodi pars prima.

CATI SUMUS: Ut è contra, cui deest talis
voluntas, defunt ei omnia.

Quod confirmatur ex iis qui assueverunt
juramentis & blasphemis; Cum quæritur utrū
peccent, jurando & blasphemando, quando et-
iam non advertunt. Respondetur, quod si stu-
deant pravam deponere consuetudinem &
sufficiens indicent se, si adverterent, nolle i-
ta blasphemare, tunc non peccare cum blas-
phemant non advertentes: quia ex illa vo-
luntate seu studio desuèscendi, indicant se nol-
le id illis non esse voluntarium. Quod si verò
non studeant desuèscere, tunc eos peccare
quoties malè jurant aut blasphemant, non ad-
vertentes, quia sic censentur velle consequen-
ter ex eo quod non studeant nec laborent in
contrarium, nec proinde aliter velle præsumā-
tur. *Blasphemantes in corruptione sua peribunt,
percipientes mercedem iniustitiæ, voluptatem
existimantes Dei delicias,* ait S. Petrus. Sic pro-
porcionate de aliis sentiendum, ut dictum est;
Undè apertius patet quàm ut rursus ostenda-
tur, quàm sit necessarium hoc continuum stu-
dium sui reprimendij.

2. Pet. 2.

Quanta est enim differentia inter vitiosum &
non vitiosum tanta dici potest inter studiosum
huius praxis, & non studiosum. Hi sunt pii vel
iniqui de quibus dicitur, *Novit Dominus pius
de sensatione eripere: iniquos vero in diem iudi-
cij reservare cruciandos; magis autem eos qui post
Carnè in Concupiscentiâ immunditiæ ambulans,
dominatione qua contemnunt, audaces, sibi placē-
tes.* At verò audet eodem quid statuas in po-
sterum: *Vos autem curam omnem subinferentes
ministrare in fide vestra virtutem, in virtute
autem scientiam.* Et quæ plura refert ad hanc
omnem curam & hoc continuum studium
commendandum, de quo sic verè dictum à
Kempeus: *Secundum propositum nostrum, cur-
sus profectus nostri; & multa diligentia opus est
bonè proficere volenti.*

Ibid.

Ibid.

2. Pet. 1.

L. 1. de

Imit. Chr.

6. 19.

Vide infra, Hebdomadam quartam post E-
piphaniam, & verbo *Intentio. Voluntas.* Et vi-
de ne plus cogites de carpenda Veritate,
quàm de vero eius fructu excer-
pendo.

O

DIE

DIE IV. JANVARIJ,
QUÆ EST OCTAVA SS. INNOCENTIVM.
DE TERTIA CONDITIONE PURÆ
INTENTIONIS, VT SIT VNIVERSIM IN OMNI-
NIBUS: SICUT CIRCUMCISIO LEGALIS
OBLIGABAT AD VNIVERSAM LEGEM OB-
SERVANDAM.

Testificor omni homini circumcidenti se, quoniam de-
bitor est universæ Legis faciendæ. Galat. 5.

VERITAS PRACTICA.

Aut nullam vitæ partem, aut totam Deo de-
bes.

RATIO EST, Quia quantam vitæ partem Deo
debes, illi debes ex aliquo titulo, seu iusta cau-
sa.

Sed ille ipse Titulus, eademque iusta causa, iure
exigit ut totam Deo vitam debeas, atque red-
das.

Ergo aut nullam vitæ partem, aut totam Deo de-
bes. Et quia nolles ei nullam vitæ partem con-
cedere, hinc te urgeri, necesse est, ut reddas to-
tam, quam non minus debes, ac partem.

I. PUNCTUM.

L. 28.
Mor. c. 13.

RECTE monet S. Gregorius: *Vigi-*
lanti cura per cuncta opera, Intentio no-
bu nostra pensanda est, ut nil tempora-
le in his que agit, appetat, & totam se
in soliditate æternitatis figat: ne si extra funda-
mentum ædificatis nostra fabrica ponitur, terra des-
hiscentis solvatur. Cum autem unum & idem
sit universim in omnibus puram intentionem
habere, atque omnem vitæ partem Deo redde-
re, non potest efficacius motivum proponi ad
illam universalem intentionem procurandam,
quàm si cogitetur æquè deberi, atque ipsam
totam vitam, quæ non aliter Deo redditur

quam per puram & rectam in omnibus inten-
tionem Digne, Deo per omnia placentes: sicut
scribit Apostolus.

Coloss. 1.

Ut verò liquidè pateat quàm verè tota
Deo vita debeatur quamque illi merito tota
reddenda sit, non potuit apertius declarari
quam Veritate proposita, *Aut nullam vitæ*
partem, aut totam Deo debes. Quid enim nolit
aliquam illi persolvere? at si æquè totam debet
atque partem, cur non æquè totam reddat? Ne-
cessaria certè reddendi consecutio, si æquale
est totius, ac partis vitæ debitum. Quam sit
autem æquale hoc debitum, & quam sit certa
hæc Veritas, declarat allata ratio; Quia scilicet,
si quam Deo partem debes, illi iure debes, ex
aliquo Titulo, seu iusta quapiam causa, nem-
pè quod sit Creator, & Dominus noster, quod
Principium & Finis, quod Redemptor, quod
Justificator quod Glorificator; Et si qu. sint alij
Tituli, si quæ iura & causæ: Nonne agnoscis
ex horum omnium aliquo, vel ex omnibus te
iure illi debere aliquam vitæ partem? Nunquid
non ipse est Pater tuus qui possedit te, & fecit &
creavit te? At nunquid Filius honorat Patrem,
& servus Dominum suum? An subtractionis
Filius esse velles in perditionem animæ? Dices er-
go libenter, O Domine, quia ego servus tuus, E-
go servus tuus, & Filius ancilla tue. Muium sa-
ne quod vix ullus sit cuitalis desit affectus; &
vix ullus tamen, cui non desit effectus.

Deut. 32.
Mal. 1.
Hebr. 10.
Ps. 115.

II. PUN-

II. PUNCTUM.

SED ille ipse Titulus eademque iusta causa, eodem iure exigit, ut totam Deo vitam debeas atque reddas.

Percurre quos voles ex omnibus, nullus unus est, ex quo non convincaris te totum, omnino totum, & non ex parte, ad illum spectare, à quo habes ut sis, ut sis redemptus, ut sis justificatus, & aliquando glorificandus. Totum quod es illi debes, à quo totum habes, illi præcipue Domino qui & refecit, & bene fecit tibi, qui tibi ministrat siderum cursus; non temperium. Et quæ plura refert S. Bernardus. Et certe possesne tibi aliud persuadere? possesne de Deo tam abjectè sentire: aut de te tam magnificè; ut quantus quantus est Deus, te toto non esset dignus, sed parte tantum aliqua? Tu quis es? quem te ipsum facis? Qualis qualisque sis, an aliquam tui partem à te, vel ad te factam putas? An decertate velles cum Deo, de principio & fine tui? An ex parte tantum putas dici, quod in ipso vivimus, & movemur, & sumus?

Quid præterea! Sanguis ille divinus, divina illa Vita pro te fusa non esset satis digna, non satis ampli meriti ut totam vitam tuam promeretur, sed partem tantum aliquam? O te vecordem si hoc putes! Et ubi vox Apostoli, *Non estis vestri, empti enim estis pretio magno!* Vide in die Parasceves. Quid denique de illa æterna Beatitudine quam promittit, cogitabis? Quod pones ei pretium, quanti putabis illum valere? an dimidia, vel aliqua tui solum parte? Quam longè aliter sentiebat ille Martyr de quo S. Augustinus; *Qui huius beatissimæ æternitatis contemplatione nullum vitabat periculum, nullum horrebat supplicium, & si millies posset mori, non putabat se hanc dignè posse aliqua ratione promoveri. Reddendè ille? reddendè tu si contrascias!*

III. PUNCTUM.

AUT nullam igitur vitæ partem, aut totam Deo debes; Quia quo iure, quavè ratione partem, debes totum, undè aut neques omnino necesse est te illi debere aliquid, aut fatearis te debere totum. Cur enim aliquid? Loquere, dic cur debes aliquid? An verò præcisè hoc solum debes, nec amplius? Responde, si audes; Et adde, cur illam potius vitæ partem quam red-

dis, debere te annoscis, quàm illam quæ à te subtrahitur? Quid! quod illa quam subtrahis, illa pro certo est, quam magis vellet Deus, nam illa est quam cariorem habes, & in qua magis posses ostendere quanti præ te illum ducas. Denique, an te putas si vivo divinæ Dilectionis præcepto tineri? At quale est illud præceptum, nisi *ex toto corde tuo, ex tota mente tua, ex tota anima tua, ex totis viribus; ex tota virtute, ex tota fortitudine tua?* Potestne intelligi pars aliqua non comprehensa ubi toties TOTUM repetitur.

At tandem, ut videas te, ne quidem ullam partem debere, si non reddis totam: nihil reddis Deo, si Deus non acceptat quod reddis: Expende hoc accuratè, si Deum non invenis in ea parte qua illum quæris, ubi tandem eum invenies, & quid tandem illi reddes? Audi verò beatum Job: *Si ad Orientem tero, non apparet; si ad Occidentem, non intelligam eum; si ad sinistram, quid agam, non apprehendam eum: si me vertam ad dexteram, non videbo illum.* Nonnè est mirum quomodo sic nullibi reperitur Deus, cum ubique sit? Sed aptè ad rem nostram respondet S. Gregorius. *Creator quippe omnium in parte non est, quia ubique est; & tunc minus invenitur, quando tu qui totus ubique est, in parte quaritur.* Quasi diceret, si in aliqua vitæ tuæ parte, si in aliqua tantum actione eum quæris, & non in omnibus; non illum reperis, quia vult in omnibus quæri: *Ibo ad optimatis, aiebat Propheta, & loquar eum, ipsi enim cognoverunt viam Domini, iudicium Dei sui, & ecce magis hi simul confrugerunt jugum, rupe runt vincula.* Cum enim scirent quod placeret Deo, & facerent in aliquibus: displicebat maximè Deo quod non in omnibus, quasi non ita mereretur ut universum in omnibus sicut in parte coleretur: Quod certe illi est valde probrosum. *Esto itaque vigilans, & confirma cetera qua moritura erant, non enim invenio opera tua plena coram Deo meo.* Christus est qui tibi loquitur. Ne verbis illi respondendum, sed operibus, quæ nisi plena sint plenitudine quam vocant extensiva & intensiva, nihil respondent.

* *

DIE

Serm. de
quadr. de-
bito.

Ab. 17.

I. Cor. 6.

Serm. 44.
SS.Deut. 6.
Matth. 21.
Luc. 10.

Iob. 23.

Lib. 16.
Mor. c. 15.

Ier. 5.

Apo. 3.

DIE V. JANURAI.

QUAE EST VIGILIA EPIPHANIAE.

DE STELLA TRIBVS MAGIS AP-
PARENTE, DEQVE HORVM ADVENTV
IN CIVITATEM JERUSALEM.*Vidimus Stellam eius in Oriente, & venimus ad-
rare eum. Math. 2.*

VERITAS PRACTICA.

Dum lucet, ambulandum: ne tenebrae fiant.

RATIO qua declarat tenebras fieri, si dum lu-
cet, non ambules, concludit etiam, ti-
bi dum lucet, esse ambulandum. Cum enim
tenebras fieri tam apertiè damnosum sit & ca-
vendum: fati esse videtur ad hanc cautelam
persuadendam, si agnoscas fieri tenebras.*Sic autem Ratio suadet: Quia si dum lum lucet
non ambulas, abuteris Lumine.**Sed si abuteris lumine, eo privaris, & sis in tene-
bra.**Ergo dum lucet ambulandum, ne tenebrae fiant.*

I. PUNCTUM.

Num. 24: **P**OSQUAM ex historia Evangelica
consideraveris stellam illam insolitam,
quae ut olim Propheta Balaam praedixe-
rat, apparuit tribus Magis, aut Regibus
qui erant huius Prophetæ successores; Ac dein-
de eorum in urbem introitum, totiusque Ci-
vitatibus cum Herode perturbato commoti-
onem, attentamente pervolveris: Contempla-
re quam diverso se gerant modo, Magi & Ju-
dæi: & utroque quam miro & stupendo.Ecce Magi visâ stellâ quae innecat novum
Regem Judæorum natum, sese statim dant
viâ ad illum adorandum, nullas itineris diffi-
cultates metunt, nulla Civitatum horrent-
pericula: inquirunt palam, ubinam sit ille
natus, nequè ab inquirendo cessant donec euminvenierint. Judæi vero quorum magis intere-
rat scire & videre suum Regem, vix illo tanguntur eius
visendi motu. O pavenda Dei judicia! Ut illi
fervent! ut isti frigent! Quam vere Christus
Dominus, *Ambulate dum lucem habetis, ut* *Ioan. 12:*
non vos tenebrae comprehendant! Dum enim Ma-
gi ambulant in luce sua, sic merentur videre
Christum & maiori gratiarum lumine collu-
strari. Dum vero Judæi negligunt aut differunt
eo uti Lumine, quo Christum nosse poterant,
sic illo tandem privantur & obtenebrescunt in
sua perfidia, ut vix post unquam, Christum
cognoverint.Sic planè nobiscum agitur. Sic planè nobis.
Dum lucet ambulandum, ne tenebrae fiant.
Quod ut declaratur evidentius, sic procedit
Ratio. Nisi fideliter ambules in eo quod tibi
lucet Lumine, illo abuteris. Sicut enim ambu-
lare in lumine, nihil est aliud quam eo bene uti,
quam tendere quod te Lumen vocat, quam id
efficere quod declarat & inuit tibi faciendum:
sic prorsus nihil horum moliri, nihil efficere,
nec conari: abusus est luminis, quia tùm frustra
tibi lucet quando non id agis propter quod
lucet: Unde est illud Sapientis, *Lucerna impi-
orum, peccatum.* *Prov. 21.*O quoties tibi sic frustra, & quam pavenda
dum! Numquamne hoc legisti ex Deboræ
Cantico: *De Caelo dimicatum est contra eos:
stellæ manentes in ordine & cursu suo, adversus
Sisaram pugnaverunt.* Manent scilicet in or-
dine & cursu suo stellæ, & Lumina quae tibi
hactenus frustra illuxerunt, ut appareat quo-
tices

Apo. 2.

Sies illis abusus fueris, & confundaris. Sic in Apocalypsi, Hac dicit qui tenet septem stellas in dextera sua: Id est, qui representat gratias & lumina quibus illi abusi sunt ad quos Christi sermo dirigitur, Audi quid dicat, audi, quid exprobet, & minetur.

nisi videas quantum in hoc peccaveris, jam fore te cecitas, poena est peccati tui, & verè possis dicere, *Comprehenderunt me iniquitates meae, & non potui, ut viderem.*

I. I. PUNCTUM.

I. I. PUNCTUM.

Pliz. 4.

SED si abuteris lumine, eopriuaris, & sunt tenebra.

DVM lucet igitur, ambulandum; ne tenebra fiant; Quia si abuteris lumine, lumen transit in tenebras; & nisi dum lucet ambules, tam vere tunc luce abuteris, quam verè dicere- ris recte & fideliter ea uti, si ambulares dum lu- cer. Nam sic ambulare nihil est aliud quam fi- deliter, sincerè, religiosè, & prout nosti quæ- que esse dirigenda, sic digerere & exequi, nihil ut per negligentiam, & incuriam omittatur: Sicut in dia. honesto ambulamus; *Ve filij Lucis ambulate, fructus autem luci est in omni boni- tate & iustitia, & veritate, probantes quid sit be- nignitas Deo: Sic enim fiet, ut non modo fa- tales illæ tenebræ evitentur, sed contrà potius iam acceptum Lumen in dies augeatur, Pro- cedat & crescat usque ad perfectam diem, ut ait sapiens; Vel ut Propheta, Erat lux luna sicut lux solis, & lux solis erit septemplex sicut lux septem dierum.* Neque unquam ut ait S. Augustinus, *Sol ille faciet à se occasum, nisi prius ab eo fecerit casum. ILLE fidelis permanet, negare seipsum non potest, inquit Apostolus: Imo & ipse Dominus: Omni habenti dabitur: ab eo autem qui non habet, & quod habet, au- feretur ab eo.*

Rom. 13.

Ephes. 5.

Prov. 4.

Is. 30.

2. Tim. 2.

Luc. 9.

Eccles. 23.

Eib. de lib. arb.

Fiat, inquit Propheta Regius, *via illorum tenebra & Lubricum.* Nam, ut ait S. Augustinus; *Ulla est poena peccati iustissima, ut amittat unusquisque illud quo bene uti voluit, cum sine difficultate posset, si vellet: ut qui sciens rectè non facit, omittat scire quod rectum est.* Hinc est il- lud celebre Job: *Ipsi fuerunt rebelles Lumini, nescierunt vias eius, nec reversi sunt per semitas eius.* *QVI enim prius sciendo rebelles sunt, inquit S. Gregorius, postmodum cacantur ut nesciant: Idcirco ille ipse qui tenet septem stellas in ma- nu sua, morabatur, inquit, candelabrum tuum de Loco suo, nisi poenitentiam egeris. Denique quid clarius, quam quod ait Dominus, Vide ne Lum- men quod in te est, tenebra sint.*

Iob. 24.

L. 1.

Mor. e. 26.

Apo. 2.

Luc. 11.

Ps. 39.

Et certe si Apostolus Gentiles ait punitos esse & privatos lumine rationis, quia eo abusi fuerant; quanto tu magis eà poena dignus es qui sanctiori lumine abusus fueris; *Obscuratum est, inquit, insipiens cor eorum; dicentes enim se esse sapientes; stulti facti sunt; Undè porro? Quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt, & evanuerunt in cogitationi- bus suis. Et paulo post, Sicut non probaverunt Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in re- probum sensum, ut faciant ea que non conveniunt; QVI enim glorificare noluerunt quem cognoverant; reprobo sensu traditi, ad hoc relin- ti sunt, ut nescirent iam pensare mala que facie- bant.* Sic S. Gregorius: Undè agnosces quod

Ubi duplex motivum proponitur fidelita- tis servandæ; unum ne Lumen decreseat; & aliud, ut accrescat; Sicut enim malè utenti de- creseat; ita & bene utenti accrescat Domine Pa- ter & dominator vite meæ; ne derelinquas me, ne adincrescant ignorantia meæ; & multiplicen- tur delicta meæ.

Vide tu etiam ne derelinquas Dominum, & ne plus nimio fidas, ac palpes.

INI